

DUFs politik for Rigsfællesskabet

Vedtaget af DUFs styrelse d. 22.03.2023 og senest opdateret d. 28.08.2025

Indledning

Grønland, Færøerne og Danmark indgår på godt og ondt i et kulturelt, familiært, historisk og politisk rigsfællesskab. Det politiske fællesskab har længe trængt til fornyelse og befolkningerne; særligt unge bør spille en nøglerolle i at forme og udvikle det med udgangspunkt i ligeværd, respekt og nysgerrighed på hinanden. Grundlaget for samarbejde er de mellemfolkelige bånd, og her er der brug for fysiske mødesteder, hvor unge kan knytte bånd og få større kendskab til unge fra de andre lande.

På tværs af landene leves moderne, sammenlignelige liv, men alligevel er det indbyrdes kendskab begrænset¹. Manglende kendskab avler uvidenhed og kan føre til fordomme og et dårligere samarbejdsklima landene imellem. DUF mener, at samarbejdet forpligter, og at det er vigtigt at arbejde for at styrke samhørigheden, kendskabet og båndene blandt unge på tværs af landene.

Kulturelt samarbejde

Det er vigtigt at udvikle stærke fællesskaber og indsatser, som unge i hele Rigsfællesskabet kan se sig selv i, gennem samarbejde mellem partnere fra Færøerne, Grønland og Danmark med udgangspunkt i hver parters respektive afsæt, kontekst, kompetencer og interesser. Når unge mødes på tværs af landene, er det oplagt at indtænke naturen som en styrke ind i det fælles, der kan være et godt afsæt for at skabe kulturmøder og indbyrdes forståelse mellem unge i Rigsfællesskabet.

Flere temaer optager unge på tværs af landene. Det gælder f.eks. klimaforandringer, som fylder meget blandt nogle unge og hvis konkrete indvirkninger ser forskellige ud i de respektive lande. Trivsel er endnu et eksempel på et vigtigt tema blandt unge i alle landene. De konkrete trivselsudfordringer ser forskellige ud på tværs af landene, men her kan vi lade os inspirere af hinanden til og løfte dagsordenen i fællesskab.

Derfor mener DUF:

- at det er vigtigt at nedbryde fordomme, øge det indbyrdes kendskab om særligt moderne ungdomsliv og skabe stærke relationer mellem unge på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark gennem udveksling og oplysningsarbejde.
- at unge i Rigsfællesskabet bør have kendskab til dagsordener, i alle tre lande som en del af kulturforståelsen på tværs, bl.a. er trivselsdagsordenen af særlig relevans
- at stærke bånd mellem ungdomsrådene, foreninger og det generelle ungdomsliv i Rigsfællesskabet er en væsentlig forudsætning for et stærkere kulturelt samarbejde mellem unge på tværs af landene
- at unges kendskab til sprog og kultur bør øges gennem medier, skoleområdet og fritids- og foreningslivet.
- at public service-tjenester skal udbygge sit fokus på de andre lande i deres medietilbud med tilbud, der er i øjenhøjde med unge og hvor dannelse er idealet.

Uddannelse og arbejde

Mobiliteten mellem folk i Grønland, Færøerne og Danmark er stor og der er gode muligheder for at bo, arbejde eller studere i alle tre lande. Blandt ungdomsbefolkningerne går trafikken især fra Færøerne og

¹ Se Sjómaq-rapporten (hentet d. 15.5.25): <https://sjomaq.org/aktiviteter/analyse>

Grønland til Danmark. I mødet med den anden kultur har alle et ansvar for at være gæstfrie, nysgerrige og åbne. Det gælder også uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser og foreninger, som alle bærer et ansvar for at gøre sig tilgængelige og tage ansvar for, at det kan være svært at falde til. Her kan særligt foreningslivet gøre sig mere tilgængelige for unge fra Grønland og Færøerne ved at invitere dem med ind i sine fællesskaber.

Derfor mener DUF:

- at foreningslivet i Danmark kan spille en meningsfuld rolle for unge, nyankomne fra Grønland og Færøerne ved at invitere ind i foreningsfællesskaberne.
- at arbejdet med at mindske diskriminationen mod grønlandske medborgere i Danmark bør prioriteres ved at implementere initiativerne i regeringens 12 punktsplan hurtigst muligt².
- at uddannelsesinstitutionerne bør tilrettelægge en særlig indsats for at skabe et godt undervisningsmiljø, en god hverdag og et ligeværdigt studieliv for unge grønlændere og færinger, bl.a. ved at tilbyde skræddersyede lynsprogkurser og intro til dansk kultur- og studieliv³.
- at der bør være større fokus på den indbyrdes forståelse mellem Færøerne, Grønland, Danmark, især med fokus på gensidig kulturforståelse; herunder sprog, historie og særligt de moderne samfund.
- at mulighederne for at uddanne sig, arbejde og bo i et af de andre lande i Rigsfællesskabet bør gøres mere tilgængeligt, så der sikres mest mulig mobilitet mellem landene.

Samarbejde i Rigsfællesskabet

I en tid med øget interesse i Arktis, er det vigtigt med et konstruktivt samarbejde i Rigsfællesskabet. Presset fra stormagter på Rigsfællesskabet er stort og det store fokus på især Grønland skaber utryghed om Rigsfællesskabets fremtid. Det skaber grobund for en styrket dialog og et øget samarbejde mellem landene. Der er brug for, at landene står sammen, hvilket samtidigt kræver en fornyelse af Rigsfællesskabet med udgangspunkt i demokrati, ligeværd og gensidig interesse. Fremtidens samarbejde bør være et fællesskab, som de tre lande aktivt vælger til, og hvor landene i samarbejde vælger, hvilke opgaver der ønskes at løse sammen. Civilsamfundet spiller her en vigtig rolle i styrkelsen af demokratiet, fred og unges deltagelse i beslutningsprocesser.

Øget samarbejde mellem unge på tværs af Rigsfællesskabet kan styrke unge i rollen som aktører med indflydelse på den politiske udvikling i Arktis. I samarbejde med Grønland og Færøerne kan Danmark være med til at styrke og sikre den demokratiske samtale og freden i Arktis. DUF er her bevidst om, at Danmarks rolle som arktisk aktør skyldes Rigsfællesskabet, men at vi som samlet nation har fælles interesser og udfordringer inden for forsvars- og sikkerhed, klima, miljø og andre områder.

Derfor mener DUF:

- at samarbejdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark bør fornyes med udgangspunkt i ligeværd, nysgerrighed og respekt.
- Danmark aktivt skal involvere unge og civilsamfundene i Grønland og på Færøerne.
- at stærke mellemfolkelige bånd og et godt indbyrdes kendskab er forudsætningen for et godt, fremtidigt samarbejde mellem landene.
- at unge fra hele Rigsfællesskabet skal spille en aktiv rolle i udarbejdelse af Danmarks arktispolitik.

² Se regeringens 12 punktsplan (hentet d. 15.5.25): <https://regeringen.dk/nyheder/2024/regeringen-vil-bekaempe-racisme-og-diskrimination-mod-groenlaendere-i-danmark-med-12-nye-initiativer/>

³ Se rapport om grønlandske studerende i Danmark fra Institut for Menneskerettigheder (hentet d. 15.5.25): <https://menneskeret.dk/udgivelser/groenlandske-studerende-danmark>

- at unge fra Grønland og Færøerne skal involveres i diskussioner og beslutningsprocesser i FN, EU og andre internationale organisationer som Danmark er en del af i spørgsmål, som også vedrører dem.
- at foreningslivene i Rigsfællesskabet og den demokratiske samtale mellem unge i alle tre lande om fremtidens rigsfællesskab skal styrkes.